

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **O. L.**, zast. Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava (dříve Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčnickém právu 376/1, Praha 2), o kasační stížnosti Ministerstva práce a sociálních věcí proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013, č. j. 4 A 35/2010 – 44,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013, č. j. 4 A 35/2010 – 44, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „ministerstvo“) ze dne 16. 9. 2010, č. j. 2010/66575-424, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce v Uherském Hradišti (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 18. 5. 2010, č. j. 2010/6690-5/3, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla žalobci uložena pokuta ve výši 3000 Kč za přestupek podle § 139 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), kterého se dopustil tím, že v době od 15. 2. 2010 nejméně do 18. 2. 2010 na staveništi rekonstrukce rodinného domu č. p. 139 v obci Jankovice, okres Uherské Hradiště, vykonával nelegální práci ve smyslu § 5 písm. e) bod 2 zákona

o zaměstnanosti. Současně byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí ministerstva se žalobce bránil žalobou ze dne 18. 11. 2010, ve které navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Namítal, že v řízení před žalovaným nebyl v souladu s § 37 odst. 3 ve spojení s § 93 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vyzván k odstranění nedostatků odvolání; toto nebylo odůvodněno v souladu s § 82 odst. 2 správního řádu. Žalovaný o odvolání v rozporu se zákonem přesto rozhodl. Na podporu svých tvrzení žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 9 As 61/2009 – 63.

[3] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 10. 2013, č. j. 4 A 35/2010 – 44, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení; současně žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci náklady řízení. V odůvodnění vyšel z procesní situace, za níž bylo vydáno napadené rozhodnutí: žalobce podal odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které neodůvodnil a v němž uvedl, že je odůvodní ve lhůtě 15 dnů, což však neučinil. Žalovaný následně žalobce nevyzval k odstranění vad, nýbrž o odvolání bez dalšího rozhodl. Městský soud dospěl k závěru, že bylo povinností žalovaného vyzvat žalobce k odstranění vad odvolání ve stanovené lhůtě, přičemž na této jeho povinnosti podle § 37 odst. 3 správního řádu nemohlo nic změnit zastoupení žalobce ve správním řízení advokátem, jakož ani příslib žalobce, který v odvolání uvedl, že je ve lhůtě 15 dnů sám doplní.

[4] Proti rozsudku Městského soudu v Praze se Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „stěžovatel“) bránilo kasační stížností ze dne 13. 12. 2013, podanou z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel současně navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Poukázal na § 69 s. ř. s. a namítal, že na základě čl. I bod 87 a čl. II bod 16 s účinností od 1. 11. 2013 jako bod 15, viz níže) zákona č. 367/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 367/2011 Sb.“, ve spojení s § 4 odst. 1 písm. j) bod 3. zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, přešla s účinností od 1. 1. 2012 působnost ministerstva rozhodovat o odvoláních ve věcech správních deliktů podle zákona o zaměstnanosti na Státní úřad inspekce práce. Státní úřad inspekce práce se tak ode dne 1. 1. 2012 stal rovněž procesním nástupcem ministerstva v soudních řízeních v těchto věcech. Městský soud však tuto skutečnost nezohlednil a i po tomto datu vedl řízení s ministerstvem, které však již v dané věci nebylo pasivně procesně legitimováno.

[5] Státní úřad inspekce práce ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 1. 2014 uvedl, že se ztotožňuje s obsahem kasační stížnosti, a to včetně návrhu na přiznání odkladného účinku.

II.

pokračování

Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že tato byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná jeho zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Z obsahu kasační stížnosti se podává, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*“

[8] Nejvyšší správní soud zvážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který stěžovatel podal současně s kasační stížností. Dospěl k závěru, že o tomto návrhu není třeba rozhodovat, neboť Nejvyšší správní soud vzhledem k povaze věci přistoupil k přednostnímu projednání a meritornímu rozhodnutí o samotné kasační stížnosti poté, co mu byl předložen spis městského soudu, poučil účastníky řízení o složení senátu, který věc projedná a rozhodne, a provedl úkony podle § 109 odst. 1 s. ř. s. Rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti by bylo v daném případě nadbytečné, neboť i jeho případné přiznání by mohlo přinést ochranu toliko v období do vydání rozhodnutí o věci samé.

[9] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[10] Stěžovatel namítal, že na základě čl. I bod 87 a čl. II bod 16 zákona č. 367/2011 Sb. přešla s účinností od 1. 1. 2012 působnost Ministerstva práce a sociálních věcí rozhodovat o odvolání ve věcech správních deliktů podle zákona o zaměstnanosti na Státní úřad inspekce práce. Státní úřad inspekce práce se tak ode dne 1. 1. 2012 stal rovněž procesním nástupcem ministerstva v soudních řízeních v těchto věcech. Městský soud však tuto skutečnost nezohlednil a i po tomto datu vedl řízení s ministerstvem, které však již v dané věci nebylo pasivně procesně legitimováno.

[11] Nejvyšší správní soud shledal tuto námitku důvodnou.

[12] Podle § 69 s. ř. s. „*žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.*“

[13] Ustanovením čl. I bod 87 zákona č. 367/2011 Sb. došlo s účinností od 1. 1. 2012 k úpravě § 141 odst. 4 zákona o zaměstnanosti tak, že namísto znění „*správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Úřad práce*“ bylo zařazeno „*správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednávají Státní úřad inspekce práce nebo oblastní inspektoráty práce.*“

[14] Podle čl. II bod 15 věta první a druhá zákona č. 367/2011 Sb. „*kontroly a správní řízení ve věci uložení pokut za přestupky a správní delikty, zahájené do dne nabytí účinnosti tohoto zákona krajskými pobočkami Úřadu práce dokončí podle dosavadních právních předpisů příslušné oblastní inspektoráty práce. Správní řízení zahájená nebo vedená ministerstvem*“ (tj. Ministerstvem práce a sociálních věcí) „*do dne*

nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních právních předpisů Státní úřad inspekce práce.“ Původně bylo toto ustanovení obsaženo v čl. II bod 16, přičemž s účinností do 31. 10. 2013 bylo novelou zákonem č. 306/2013 Sb. nově zařazeno jako bod 15; jeho znění zůstalo nedotčeno.

[15] Na základě citovaných ustanovení přešla s účinností od 1. 1. 2012 působnost Ministerstva práce a sociálních věcí k vedení správních řízení, v nichž jsou projednávány správní delikty podle zákona o zaměstnanosti, na Státní úřad inspekce práce. Zákon přitom v přechodných ustanoveních výslovně stanovil, že správní řízení zahájená nebo vedená ministerstvem do 1. 1. 2012 již dokončí Státní úřad inspekce práce; o takový případ se jednalo i v nyní projednávané věci, přičemž procesní nástupnictví je třeba vztáhnout i na již skončená správní řízení, která byla podrobena přezkumu soudy ve správním soudnictví. Státní úřad inspekce práce se tak ode dne 1. 1. 2012 stal rovněž procesním nástupcem ministerstva v soudních řízeních v těchto věcech, a ze zákona tak vstoupil i do postavení žalovaného v nyní projednávané věci.

[16] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že městský soud byl v souladu s právní normou § 69 s. ř. s. s účinností od 1. 1. 2012 povinen jako se žalovaným jednat se Státním úřadem inspekce práce jako správním orgánem, na který od tohoto dne přešla působnost Ministerstva práce a sociálních věcí jako správního orgánu druhého stupně rozhodovat o odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[17] Je proto třeba konstatovat, že městský soud při projednání věci a vydání napadeného rozsudku zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, neboť v nyní projednávané věci nezohlednil vývoj právní úpravy, k němuž došlo v průběhu soudního řízení, a po 1. 1. 2012 i nadále jednal jako se žalovaným s Ministerstvem práce a sociálních věcí, a nikoli se Státním úřadem inspekce práce jako jeho procesním nástupcem.

[18] Nejvyšší správní soud dodává, že se žádným způsobem nezabýval přezkumem důvodů, které městský soud vedly k vydání napadeného rozsudku, neboť by to vzhledem k povaze vady řízení před městským soudem bylo již nadbytečné; v tomto směru ostatně nebylo stěžovatelem v kasační stížnosti ani nic namítáno.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[19] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Městského soudu v Praze a další spisové dokumentace k závěru, že byl naplněn tvrzený důvod pro podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., aniž by bylo třeba aplikovat ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost je proto důvodná a Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[20] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. „*zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.*“ Na městském soudu proto bude, aby znovu projednal žalobu žalobce proti napadenému rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, přičemž a to vycházejí z právního názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v tomto rozsudku, tedy jako s žalovaným v řízení jednal se Státním úřadem inspekce práce.

pokračování

[21] V novém rozhodnutí městský soud rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 věta první s. ř. s. také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu